

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

בקשה מס'
40

בפני כב' השופטת ר. למלשטריך- לטר

מבקשים
(הנתבעים)

1. סימן טוב קטן ת.ז. xxxxxxxxxx
2. Stone Mar Natural Stone Company LLC
ע"י ב"כ עוה"ד רז נפתלי

נגד

אי.אר.אס. גרופ בע"מ ח.פ. 513193029
ע"י ב"כ עוה"ד מיכל סגל ארנולד

משיבה (התובעת)

החלטה

1. המבקשים, הם הנתבעים בתיק, הגישו בקשה למחיקת סעיפים ועילות מכתב התביעה הנוגעים להפרות קנין רוחני בחו"ל.

2. תביעה זו הוגשה על ידי המשיבה בגין הפרות נטענות של קנין רוחני ע"י שימוש בשם המסחרי "NOGA", שימוש בקטלוגים, במספרים קטלוגים, בתמונות ובמוצרים לגביהם נטען כי זכות היוצרים היא של התובעת. בנוסף, כוללת התביעה דרישה לפיצוי בגין הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט ובגין עוולות מסחריות.

3. טענות הצדדים בבקשה

3.1 המבקשים טוענים כי הטענות הנוגעות להפרה של קניין רוחני מתייחסות בין היתר לשם המסחרי "NOGA", הרשום בארצות הברית על שם התובעת. עוד נטען כי ההפרות הנטענות (והמוכחות) של הקניין הרוחני נעשות, אם בכלל, בתחומי ארצות הברית, לרבות המעשים הנטענים לגבי גניבת עין. נטען כי לא מתרחשת כל הפרה בתחומי מדינת ישראל, ולכן ההפרה צריכה להיבחן בטריטוריה בה רשום סימן המסחר ובה מתבצעת הפעילות המפרה הנטענת. נטען כי לאור עיקרון הטריטוריאליזם קיים ספק אם ניתן לבסס הפרה של קנין רוחני לפי הדין המקומי, אם נעשה מחוץ לישראל.

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

3.2 המשיבה טוענת כי הנתבעים מתנהלים בחוסר תום לב, וחוזרים על טענות שכבר העלו – שנדחו, שכן עקרון הטריטוריאליות הועלה על ידם בתגובה לבקשה לצו מניעה, ונדחה. עוד נטען כי בית המשפט כבר נתן החלטה בדבר נאותות הפורום ביום 2.11.16. עוד נטען כי גם בבר"ע שהוגשה על החלטה בענין צו המניעה העלו הנתבעים את הטענה להעדר תחולה טריטוריאלית – ונדחו. עוד נטען כי התקנה הרלוונטית לתקנת המחיקה של סעיפים מכתב הטענות היא תקנה 91 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד 1984 המחייבת תחילה פניה לצד השני, ופניה כזו לא נעשתה. מעבר לכך, אין בסעיפים שמחיקתם מתבקשת כדי להפריע לדיון הוגן, לסבכו או להשהותו. עוד נטען כי מחיקת סעיפים מכתב טענות צריכה להיעשות במידה מועטת ובהירות מירבית. עוד טוענת התובעת לשיהוי, וכן מדגישה את העקרון של סופיות הדיון.

3.3 המבקשים בתשובתם לתגובה, שוללים כל אחת מטענות המשיבה. לטענתם, טענה בדבר חוסר סמכות עניינית ניתן להעלות בכל שלב של הדיון. אין זה נכון שבית המשפט כבר דן לגופו בטענתם, שכן דיון קודם היה במסגרת המצאה מחוץ לתחום, וכן דיון לגבי הטענה של הסמכות המקומית. למותר לציין כי ההחלטה בבר"ע כלל לא דנה בנושא של הטענה הטריטוריאלית. עוד מדגישים המבקשים כי לגופו של ענין לא נמצאה כל טענה למשיבה בנושא הסמכות, לענין הפרות קנין רוחני המתבצעות לכאורה בחו"ל.

4. דיון והכרעה

4.1 סמכות השיפוט מצויה בשלושה מישורים המובחנים האחד מהאחר: הסמכות העניינית, הסמכות המקומית והסמכות הבינלאומית. **הסמכות העניינית** בוחנת את שאלת סמכותו של בית המשפט לדון ביחס להיררכיה השיפוטית של המדינה (במקרה שלנו, זכויות קניין רוחני מצויות בסמכותו של בית המשפט המחוזי, סעיף 40 לחוק בתי משפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984), **הסמכות המקומית** בוחנת את השאלה באיזה מחוז שיפוט פנים מדיני יידון העניין בהתאם לכללים הקבועים בתקנה 3 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984; **הסמכות הבינלאומית** מתמקדת בזהותו הלאומית של בית המשפט וסמכות שיפוטו, הנבחנת ביחס לבתי משפט של מדינות זרות. (קרייני, **השפעת הליך ברירת הדיון על סמכות השיפוט הבינלאומית**, עמ' 14 להלן "קרייני").

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

4.2 הנתבעים טענו בעבר להיעדר סמכות עניינית (בשל תניית בוררות) והיעדר סמכות מקומית מהעם שהסמכות נתונה לבית המשפט בירושלים, בשל מקום מושבה של התובעת. טענות אלו נדחו בהחלטות מנומקות. טענתם של המבקשים מכוונת כעת לשאלה האם בית המשפט המחוזי בחיפה כשיר לדון בסכסוך, להבדיל מבית המשפט הזר. דהיינו, טענתם מכוונת לנושא סמכות השיפוט הבינלאומית.

4.3 המקור לרכישת סמכות שיפוט בינלאומית בישראל - עולה כי במשפט הישראלי אין מקור אחד לרכישת סמכות השיפוט הבינלאומית בישראל. חלק מהכללים מקורם בהלכות המשפט המקובל, כמו כלל התפיסה, המקנה סמכות שיפוט אישית כלפי נתבע אם מוסרים לידי הזמנה לדין בתחומי המדינה. כללים אחרים מקורם בדין, כמו תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי תשמ"ד 1984 המפרטת עילות שונות המאפשרות כינונה של סמכות שיפוט בינלאומית כלפי נתבע הנמצא מחוץ לתחום השיפוט (קרייני עמ 21).

חוקים מסויימים קובעים במפורש את קיומה של הסמכות הבינלאומית בישראל, אומגדירים את גבולותיה – ראו לדוגמא – חוקה הירושה התשכ"ה 1965; חוק אימוץ ילדים התשמ"א 1981; חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב 1962; חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) התשי"ג 1953; חוק שיפוט בענין התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בינלאומית) התשכ"ט 1969.

החוקים הספציפיים נשוא דיון זה מכוחם נגזרות עילות התביעה, אינם קובעים הוראות מכח הדין לענין הסמכות הבינלאומית.

כפי שבסמכות עניינית קיימת סמכות שיורית (בית המשפט המחוזי), ובסמכות מקומית קיימת סמכות שיורית (בית המשפט הרלוונטי בירושלים), כך גם קיימת סמכות בינלאומית שיורית, כך שבכל מקום שאין הוראה מפורשת בדין בנוגע לסמכות זו, ניתן לרכשה על ידי המצאת מסמכים לנתבע, בהתאם לעיקרון הקבוע במשפט הישראלי לפיו המצאת מסמכים כדין היא הדרך המקובלת לקנות סמכות על נתבע (וסרשטיין פסברג, משפט בין-לאומי פרטי (2013), עמ' 366 (להלן: "וסרשטיין")).

אלא ששלב "המצאת המסמכים" לא די בו, ויש להבחין בין טענת "הפורום הנאות" לבין טענת "הפורום הבלתי נאות", כפי שיבואר בהמשך.

4.4 דוקטרינת "הפורום הנאות" (FORUM CONVENIENS)

א. בית המשפט המחיל את סמכות שיפוטו על נתבעים המצויים מחוץ לגבולות השיפוט, בוחן בין היתר את עילות ההמצאה, עילת התביעה לגופה ומפעיל שיקול

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

הדעת בדבר נאותות הפורום. לשם כך, משתמש בית המשפט בדוקטרינת "הפורום הנאות", במסגרתה הוא בוחן האם הפורום הישראלי הוא הפורום הנאות לדון בסוגיה. בהחלטתי בדבר מתן היתר המצאה אל מחוץ לתחום, דנתי בסוגיית נאותות הפורום, וקבעתי כי הפורום הישראלי הינו הפורום הנאות בנסיבות העניין, על אף ששוק ההפצה היה אמור להיות בארצות הברית, וההפרות הנטענות בוצעו באינטרנט. וכך נכתב פס' 3.11 להחלטה מיום 02.11.2016:

"אמנם לא ניתן להתעלם כי שוק ההפצה היה אמור להיות ארה"ב, החברה המוקמת היתה אמורה להיות משיקולי מיסוי בארה"ב, אך הסחורה סופקה מישראל ומויטנאם לפי עקרונות שנקבעו וסוכמו בישראל, הסחורה ישראלית, הזכויות הנטענות שייכות לחברה ישראלית וההפרות הנטענות בחלקן הגדול היו באינטרנט, דהיינו נגישות בארה"ב ובישראל כאחת. כך שגם במבחן "מירב הזיקות" לא ניתן לשלול כי ניתן לראות את בית המשפט הישראלי כפורום משמעותי ומהותי למחלוקת.

במסגרת השיקולים הציבוריים ניתן לאמר כי בית המשפט הישראלי הינו הפורום שיש לו ענין אמיתי לדון בתובענה, בהיבט האמירה הנורמטיבית. לפורום הישראלי יש ענין ואינטרס לברר האם זכויותיה של החברה התובעת, שהיא חברה ישראלית, נפגעו מהתנהלות הנתבעים.

ב. במקרה זה, הסמכות הבינלאומית על הנתבעים הוקנתה באמצעות מתן ההיתר להמצאה מחוץ לתחום, שניתנה לתובעים בהחלטה מיום 02.11.2016, וכך נאמר בה בפסקה 3.2:

"משמעותה של המצאה מחוץ לתחום היא הטלת מרותו של השיפוט הישראלי על נתבע המצוי מחוץ לתחום השיפוט, ולמעשה הארכת זרועו של השיפוט הישראלי מעבר לגבולותיו הטבעיים. על כן, ולאור האפשרות להתנגדות לסמכויות ולפגיעה בכללי הנימוס הבינלאומיים על היתר ההמצאה לעמוד בקריטריונים נוספים שנקבעו בחקיקה ובפסיקה."

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

4.5 דוקטרינת "הפורום הבלתי נאות" (FORUM NON CONVENIENS)

- א. סמכות השיפוט איננה מתמצית בעילות השיפוט הקונות את סמכות השיפוט הבינלאומית מעיקרא, שלב הכינון המקורי, אלא כוללת גם את שלב שיקול הדעת של בית המשפט, האם יש להפעיל את הסמכות בפועל. שיקול הדעת מופעל לאחר שבית המשפט קבע שהוא מוסמך לדון בסכסוך, אך טרם יתחיל לדון בו. אחת הטענות הנשמעות בשלב זה של שיקול הדעת היא טענת ה"פורום הבלתי נאות".
- ב. אמנם רוב השיקולים הנבחנים בדוקטרינת "הפורום הבלתי נאות" זהים לשיקולים הנבחנים בדוקטרינת "הפורום הנאות", אך בניגוד לה היא נבחנת לאחר שסמכות השיפוט כבר נרכשה. דהיינו קבלת טענת בדבר פורום בלתי נאות בשלב זה, בו בית המשפט כבר רכש את הסמכות, הינה ביטוי לחוסר רצון של בית המשפט להפעיל את הסמכות שרכש (קרייני, עמ' 30). וראו גם את הדברים שנאמרו ברע"א 10250/08 יוסף קציב נ' ZAO RAIFFEISENBANK (תאגיד זר) (18.03.2010):

"משנקבע כי כתב התביעה הומצא למבקשים כדון, מתעוררת השאלה האם צדק בית המשפט המחוזי בקובעו כי ישראל הינה הפורום הנאות לדון בתובענה. כידוע, משרכש בית המשפט סמכות לדון בתביעה, קמה לו חובה לעשות שימוש בסמכות זו. עם זאת, רשאי בית המשפט לקבוע במקרים מסוימים, כי לא יפעיל את סמכותו. דוקטרינת הפורום הלא נאות נמנית על מקרים אלו. על-פי הדוקטרינה, יכול בית המשפט לקבוע, כי ישראל אינה הפורום הנאות לדון בתביעה. בית המשפט המוצא כי קיים פורום זר המתאים לדון בתביעה רשאי למחוק אותה או לעכבה בתנאים מסוימים (ראו, אורי גורן סוגיות בסדר הדין האזרחי 48 (מהדורה עשירית, 2009)). השאלה האם הפורום המקומי הינו הפורום המתאים לדון במקרה מוכרעת, דרך כלל, בהתאם למבחן "מירב הזיקות". היינו, בית המשפט בוחן מהו הפורום בעל הקשר המשמעותי והמהותי למחלוקת נשוא הדין. נטל ההוכחה בעניין זה מוטל על כתפו של הנתבע. עליו לשכנע את בית המשפט, כי המאזן נוטה בבירור ובאופן משמעותי לעבר הפורום הזר

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

(למשל, 45/90 עבאדה נ' עבאדה, פ"ד מח(2) 77, 82-84 (1994)).
נוסיף, כי בשנים האחרונות חלה נטייה לצמצם את גדר המקרים
בהם תתקבל טענת "פורום לא נאות", וזאת בשל ההתפתחויות
הטכנולוגיות של אמצעי התחבורה והתקשורת (ראו, רע"א
2705/97 הגבס א' סיני (1989) בע"מ נ' The Lockformer Co., פ"ד
נב(1) 109, 113-114 (1998) (להלן - עניין הגבס); רע"א
749/05 Insight Venture Partners נ' טכנו הולד אחד (פורסם בנבו),
11.4.2005)).

ג. מהעיתוי השונה לשימוש בשתי הדוקטרינות הנ"ל - נגזר גם נטל ההוכחה. בעוד
לגבי הדוקטרינה של הפורום הנאות הנטל הוא על התובע, הנטל להוכחת הפורום
הבלתי נאות הוא על הנתבעים. נטל זה אינו כדי מאזן נוחות רגיל, אלא יש להראות
כי המאזן נוטה בבירור ובמובהק לעבר הפורום הזר.

וראו דברי כב' השופט חשין, בע"א 45/90 ש' עבאדה נ' ת' עבאדה (7.3.94) -

"נתבע המבקש להעלות לפני בית-משפט בישראל טענת 'פורום
בלתי נאות', נושא בנטל לשכנע את בית המשפט כי בית-משפט
זר קנה אף הוא סמכות לדון בתביעה, וכי ב'תחרות' זו שבין בית
המשפט בישראל לבין בית המשפט הזר, ידו של אותו בית-
משפט זר על העליונה: הוא הפורום הנאות לדון בתביעה, בעוד
בית המשפט בישראל הינו 'פורום בלתי נאות'. המבחן לקביעה
כי בית-משפט בישראל הינו 'פורום בלתי נאות' אינו אך מאזן
נוחות רגיל; על הטוען טענת 'פורום בלתי נאות' לשכנע את בית
המשפט בישראל כי המאזן נוטה בבירור ובמובהק אל עבר
הפורום הזר.

4.6 השיקולים בבחינת הטענה ל'פורום בלתי נאות'

א. בית משפט המוסמך לדון בתביעה לפי מבחן "הפורום הנאות", יכול לשקול שלא
לדון בה לפי דוקטרינת "הפורום הבלתי נאות", אם מצא שקיים פורום זר
שמתאים יותר לדון בתביעה עצמה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

נקודת המוצא היא כי לבית המשפט שקנה סמכות יש סמכות לדון בתביעה, ושאלת הפורום הנאות היא שאלה שבשיקול-דעת בית המשפט, והוא מפעיל אותו על-פי קריטריונים מקובלים.

ראו דברי כבהשופט ברק (כתוארו אז) בע"א 300/84 איימן עלי אבו עטיה נ. ערבטיס (19.3.85), בעמ' 385:

"המבחן המכריע בעניין זה הינו - כפי שעמד עליו השופט ריד (lord reid) בפרשת atlantic star-האם הפורום המקומי הוא 'פורום טבעי'... או שמא קיים פורום טבעי זה, בעל סמכות."

ודברי כבי הנשיא שמגר הע.א 2705/91 אבו ג'חלה נ. חב' החשמל מזרח ירושלים (30.12.93) -

"על-מנת לעכב את ההליכים, על בית המשפט להשתכנע, בהתייחס למבחן מרב הזיקות, כי אכן קיים פורום שבאופן ברור מתאים יותר לניהול הדיון. במידה והנתבע לא הצליח לשכנע את בית המשפט בקיומו של פורום כזה, הרי לא יעכב בית-המשפט את הדיון".

ב. בית המשפט ברע"א 4716/93 החברה הערבית לביטוח שכס נ. עבד זריקאת (22.6.94) קובע כי כללי השימוש בדוקטרינת הפורום הלא נאות בארץ, דומה לעקרונות הדוקטרינה בארה"ב ובאנגליה (שם, סי' 3 לפסק הדין) -

"בשתי השיטות - האנגלית והאמריקנית - בוחנים אם קיים פורום אחר שיש בו באופן מובהק מרב הזיקות והקשר המהותי ביותר למקרה; בשתיהן ניתנת הדעת לשיקולים הקשורים לאינטרסים של הצדדים ולשיקולים ציבוריים; בשתיהן מוענק יתרון ראשוני לתובע שפנה לבית-משפט מוסמך, ובשתיהן מוטל על התובע הנטל להראות מדוע יש להמשיך להתדיין לפני הפורום שבחר כאשר הנתבע הראה שיש פורום נאות יותר."

ג. המבחן שאומץ בארץ הוא מבחן מירב הזיקות. בקביעת טבעיות הפורום יש להתחשב בנסיבות כולן וליישם את מבחן מרב הזיקות הרלוואנטיות אשר להן

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

הקשר האמיתי, המשמעותי והמהותי למקרה נושא הדין. (רע"א 4716/93
החברה הערבית לביטוח שכם נ' זריקאת, (22.6.94))

קיימים שני סוגים של שיקולים – שיקולים פרטיים, המתייחסים לבעלי הדין,
ושיקולים ציבוריים, המתייחסים לציבור הרחב ולמדיניות.
בין השיקולים המתייחסים לבעלי הדין נלקחת בחשבון נוחות הצדדים, מקום
מושבים של הצדדים, המקום בו הם מנהלים עסקיהם, מקום מגורי עדים, אפשרות
הגשת תביעה בפורום הזר, והאם הסעדים שם יהיו דומים. בשיקולים הציבוריים
נלקח בחשבון בין היתר, היתרון בישוב הסכסוך בסביבתו הטבעית.

על פי מבחן מירב הזיקות יש ליחס את "מרכז הכובד" במדינה מסוימת, שתקבע
על פי שקילת מכלול הזיקות וההקשרים של הסכסוך, ולא מכח זיקה אחת.
המדינה שלה הזיקה האמיצה ביותר למכלול הזיקות, היא בעלת הענין.

בענין אחר, קבע כב' השופט ברק(כתוארו אז) בבה"נ 6867/97 **מרתה נ' אברהם**
(24.3.98), שם נטענה טענת פורום בלתי נאות כי -

"הכלל הנקוט בדרך-כלל הוא, כי משיושב עניין הסמכות של
בתי-המשפט בישראל, יפעיל בית-המשפט את שיקול-דעתו
ויימנע מהפעלה של סמכות זו, רק אם יוכיח הנתבע קיומם
של שני תנאים: בניהול ההליך בישראל יש משום גרימת עוול
לנתבע, בהיותו הטרדה או הצקה; מחיקת התובענה לא
תגרום עוול לתובע"

ולצורך השוואה, בית המשפט העליון, כב' הנשיא שמגר, קבע **מתי אין בית משפט**
בישראל מהווה את הפורום הנאות בעא 489/85 **מאהר פרחאן נ. עירית שכם**
(14.3.88) –

"כאשר כל יסודותיו של ההליך מצויים מחוץ לתחום
שיפוטם של בתי המשפט בישראל, היינו, כאשר אין
כל יסוד עובדתי הקושר את עילת התובענה לישראל,

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

הרי אז אין בתי המשפט בישראל "הפורום הטבעי" לדון
בתביעה, ובית המשפט בישראל, מכוח שיקול הדעת
המוקנה לו, יפסיק את התביעה."
(ההדגשה לא במקור)

4.7 ולמקרה הפרטי

אקדים ואומר כי לדעתי המבקשים לא הרימו את הנטל להראות כי הפורום הנאות
לדיון בתביעה הוא הפורום בארצות הברית. על פי מירב הזיקות הפורום הנאות
הוא בישראל.

א. נתוני נוחות - התביעה שהוגשה כאן הינה תביעה המורכבת מעילות שונות. היא
תוצאה של מערכת יחסים שנקמה בישראל בין התובעת, חברה ישראלית
הרשומה בישראל שמרכז פעילותה בישראל, למבקשים, כאשר מבקש 1 הינו אזרח
ישראלי (ומחזיק גם דרכון אמריקאי) ומתגורר בארה"ב, אימו ז"ל התגוררה בארץ
עד לפטירתה והוא אף ישב שבעה בארץ, והמבקשת 2 הינה חברה משפחתית שלו.
יש טענה כי מערכת היחסים הבשילה לחוזה. עקרונות החוזה נתגבשו בין הצדדים
בארץ, בישיבה אצל רואה חשבון בראש העין. המטרה היתה כי המשיבה תשווק
את מוצריה באמצעות המבקשים בארה"ב ויתחלקו ברווחים. מדובר בעסקה
שנעשתה עם חברה בארץ, לשווק מוצריה של החברה הישראלית. זכויות היוצרים
הנטענות לגבי המוצרים ואמצעי השיווק שלהם – הם של המשיבה, החברה
הישראלית.

מנהלי המשיבה מתגוררים בארץ. המבקש 1 מתגורר בארה"ב. אין כל עדיפות
מבחינת נוחות בעלי הדין, שהמשפט ישמע בארה"ב. אין כל סיבה להעדיף את
נוחות של הנתבע למול נוחות התובע, אשר יזם את התביעה.

ב. ברמת הציפיות של הצדדים – מאחר והמבקשים התקשרו עם חברה ישראלית,
שמנהלה מתגוררים בארץ, לשיווק מוצרי החברה הישראלית דרך האינטרנט,
יכלו הצדדים לצפות כי במקרה של מחלוקת יתקיים הדיון המשפטי בארץ.

ג. אין מקום לפיצול התביעה - המחלוקת העיקרית בין הצדדים היא הטענה להפרת
עקרונות ההסכם שנקשר ביניהם, כאשר להפרות הנטענות מצטרפות עילות לבר
חוזיות, הקשורות להסכם ונשענות באופן ישיר על היחסים העסקיים חוזיים שבין
הצדדים. יש לכן לראות את העילות הלבר חוזיות, לרבות ההפרה הנטענת בתחום
הקניין הרוחני כחלק מהיחסים העסקיים שיש לבחון בין הצדדים. לא ניתן לפצל
את רקמת היחסים שבין הצדדים באופן שחלקה העיקרי המתייחס לפן ההסכמי
יידון בארץ, ואילו עילות הקניין הרוחני יידונו בפורום אחר.

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

ד. הטריטוריה של "החלל האלקטרוני" - אין להתעלם מכך שעיקר טענות התביעה נגד הנתבעים בעילות השונות מתייחסות לפרסומים שעשו באתרם באינטרנט. שם נעשה השימוש בשם NOGA, שם נעשה שימוש בצילומים הקטלוגים ובתמונות המוצרים שהתובעת טוענת לזכויות יוצרים בהם. מעמדה של "הגישה הטריטוריאלית" במכלול ההתייחסות נחלש לאחרונה, לא רק בשל הנוקשות שבה שהובילה לתוצאות מכניות שאינן תמיד צודקות, אלא גם בשל "החלל האלקטרוני" שיצר טריטוריה חדשה. בעידן האינטרנט והדואר האלקטרוני נחלשת הטענה הטריטוריאלית, שכן ניתן לצפות באתר הנתבעים מכל מקום, גם בישראל. ראו לענין זה דברי כב' השופט אור בע.א 2705/97 **הגבס א. סיני (1989)** בע"מ נ. **THE LOCKFORMER CO** (26.1.98) -

"__ להנחה זו, שעל-פיה בדרך כלל ייטה בית-המשפט לדחות טענת פורום לא נאות, ישנו רציונל נוסף. רציונל זה מבוסס על ההתפתחויות שחלו בתקשורת ובדרכי התנועה המודרניים. בעבר, קשיים שנגרמו לנתבעים, אשר נדרשו להתדיין בפני פורום זר, היו רבים ואמיתיים. אלה נבעו הן מקשיי הקומוניקציה והן מעלותם הרבה. בימינו, בעידן מטוסי הסילון, הטלפון הסלולרי, הפקסימיליה והאינטרנט, איבדו קשיים אלה חלק ניכר מעוצמתם. העולם כולו הולך והופך ל"כפר אחד גדול", שבו למרחקים שבין מקום אחד למשנהו אין עוד אותה משמעות מכבידה כבעבר. לפיכך, אין להפריז במשקל שניתן לקשייו של נתבע לבוא עם עדין לארץ אחרת, ומכאן גם מתבקש שהנטייה להיעתר לטענת פורום לא נאות תלך ותקטן."

ראו גם עא 9725/04 **אשבורן חברה לסוכניות ומסחר בע"מ נ. CAE ELECTRONICS LTD** (4.9.07) דברי כב' השופט גרוניס -

"קיימת נטייה לצמצם בהיענות לטענת פורום לא נאות, וזאת לאור ההתפתחויות שחלו באמצעי התחבורה ובדרכי התקשורת המודרניים. אף בענייננו אין מקום לקבוע שישראל אינה פורום נאות. בתחרות בין בית המשפט הישראלי לבית המשפט הקנדי, נוטה המאזן לטובת בית המשפט הישראלי. זאת, לאור העובדה

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

שעסקת הסימולטורים נעשתה עם משרד הביטחון הישראלי, וכי נוהל משא ומתן שיש לו קשר הדוק לעסקת הסימולטורים, בין חברה קנדית לחברה ישראלית. משכך, ציפייתם הסבירה של הצדדים תומכת בקיום הדיון בישראל.

וכן ראו לענין נושא קביעת הפורום הנאות דברי כב' השופט רובינשטיין בפסק הדין הנ"ל-

"אבקש רק להוסיף לעניין טענת הפורום הלא נאות, כי הואיל ועסקינן בפסק דין במושב תלתא, ראוי לשוב ולדעתי ליתן תוקף לתפיסה ההולכת ומשתרשת, כי משקלה של טענה זו פוחת והולך. במקום אחר (רע"א 749/05 Insight Venture Partners נ' טכנו הולד אחד (לא פורסם) נזדמן לי לומר,

"כי ככל שהגלובליזציה חודרת ליומיום העסקי והמשפטי, בשעה שצדדים שונים ביבשות שונות משתמשים בערוצי תקשורת אלקטרוניות ובאינטרנט באופן שוטף לניהול פעילותם, ושעה שאנשי עסקים מנהלים את עסקיהם בצינורות אלה ומצודתם פרושה ממקום מושבם על פני יבשות, תוך הסתייעות במסע בן יום ויומיים למדינות אחרות, יש מן ההגיון שבגישה הנוטה להמעיט במשקלה של טענת הפורום הלא נאות".

ה. סימן מסחר רשום - המבקשים טענו כי השם NOGA רשום כסימן מסחרי

בארה"ב. אלא שהתובעת המשיבה טוענת כי השם NOGA קיים כמותג שלה בארצות שונות מזה שנים, גם אם איננו רשום והשימוש בו מהווה יסוד לטענה של עוולה מסחרית. עוד אוסף כי השם NOGA נרשם רק בסמוך להגשת התביעה כסימן מסחר, כך שאיננו נותן עדיפות טריטוריאלית כלשהי לגבי המעשים המיוחסים לנתבעים קודם להגשת התביעה.

ו. אמנת ברן והסכם TRIPS - אמנת ברן שהינה אמנה להגנת זכויות יוצרים אומצה על ידי ישראל בצו זכויות יוצרים (אמנת ברן) תשי"ג 1953. ארה"ב אמצה את האמנה בשנת 1988. האמנה מאפשרת הגנה על זכויות יוצרים ויוצרת אחידות

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

מסוימת בין המדינות לגבי הגנות כמו הזכות לטעון לזכות על היצירה, איסור העתקה או שימוש ללא רשות ועוד. גם הזהות בעקרונות הדין יש בהם כדי לקבוע כי אין יתרון לפורום זר בדיון בתביעה הנוכחית.

ראו במאמרו של וסרשטיין, עמ' 989 – ".... מקובל שאין מניעה לנהל הליך במדינה אחת באשר להפרת חוזה בנוגע לזכויות קניין רוחני. מקובל עוד כי אין מניעה לדון בתובענה בנוגע להפרתה של זכות קניין רוחני המוגנת במדינה אחרת, כי תביעה כזו אינה עוסקת ברישומה או בתוקפה של הזכות." ובהמשך – "דומה כי אין כל מניעה לנהל בישראל תובענה בגין הפרה של זכות קניין רוחני זרה. מאחר שזכויות כאלה מוגבלות על פי רוב באופן טריטוריאלי, תביעה בגין הפרתה של זכות זרה תתייחס לרוב להפרה שבוצעה במדינה זרה, אם כי אפשר גם לתבוע בגין הפרתה בישראל של זכות זרה שזכתה להגנה בדין ישראל מכוח אמנה בין-לאומית."

ז. הליך גברא - לגבי הסימן המסחרי הרשום בארה"ב. ראשית ציינתי כי נרשם רק לאחרונה ולכן הפרות שהיו עד להגשת התביעה התייחסו לשימוש בשם המסחרי שבו נהגה התובעת המשיבה להשתמש, בארץ ובחו"ל גם ללא רישומו. אך גם אם תאמר שהסימן המסחרי רשום בארה"ב, אין אופיו של ההליך כאופיו של הליך חפצא (כלפי כולי עלמא), שכן לא נטענת טענה כנגד תוקף הרישום או הזכות לסימן רשום. כל השאלה היא ביחסים שבין הצדדים, הליך גברא, האם נעשית הפרה שלו, אם לאו. גם מסיבה זו אין ליתן דגש קנייני חפצא המצדיק דיון במרחב טריטוריאלי אחר. "לא כל סכסוך שבו מעורבת זכות קניין נדון במסגרת הליך חפצא, שבו מקום הימצא הנכס קובע את סמכות השיפוט". הרוב המכריע של תביעות בנושאי קניין מתבררות כהליך גברא. לכן במישור הסמכות אין כמעט אבחנה בין תביעה קניינית או תביעה חוזית או נזיקית. (ראו וסרשטיין, עמ' 983).

5. לסיכום

- 5.1 הבקשה למחיקת סעיפים מכתב התביעה- נדחית.
 - 5.2 המבקשים ישאו בהוצאות הבקשה בסך של 3,500 ₪ שישולמו משיבה בתוך 30 יום מהיום, שאם לא כן ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד ליום התשלום בפועל.
 - 5.3 המזכירות תודיע לצדדים על החלטה זו.
- ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ז, 19 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

ת"א 14982-09-16 אי.אר.אס. גרופ
בע"מ נ' קטן ואח'

הוקלד על ידי מיכל זבטני

ריבני למלשטריך-לטר, שופטת